

KARKONOSKA AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
W JELENIEJ GÓRZE
58-506 Jelenia Góra, ul. Lwówecka 18
telefon 75 64 53 300, 75 64 53 310
REGON 200460819 NIP 611-21-72-838

*Załącznik do Uchwały Senatu nr 11/2023 z dnia 27 marca 2023
roku*

KARKONOSKA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
w Jeleniej Górze

PROGRAM STUDIÓW
NA KIERUNKU
**„Organizacja i zarządzanie
jednostkami samorządu terytorialnego”**

STUDIA I STOPNIA

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

Nazwa kierunku:	„Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego”	
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia:	Praktyczny	
Forma studiów:	Stacjonarne	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	Licencjat	
Przyporządkowanie do dziedzin i dyscyplin nauki		
Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział dyscyplin, w którym zgodnie z programem studiów uzyskiwane są efekty uczenia się
dziedzina nauk społecznych	nauki o zarządzaniu i jakości (dyscyplina wiodąca)	70 %
	ekonomia i finanse	30 %

Dyscypliną wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się jest dyscyplina naukowa nauki o zarządzaniu i jakości (70% efektów uczenia się).

1. Wskazanie związku z misją uczelni i jej strategią rozwoju

Strategia Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze została przyjęta uchwałą Senatu nr 38/2021 dnia 25 października 2021 roku.

Zgodnie ze Statutem, Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych ma za zadanie, we współpracy ze środowiskiem lokalnym, służyć rozwojowi regionu jeleniogórskiego poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia społeczeństwa, propagować obywatelskie i proeuropejskie postawy społeczne, dochowywać tradycji i zwyczajów akademickich, a swoje cele i zadania wypełniać z poszanowaniem ludzkiej godności.

Strategia jest przejawem i potwierdzeniem troski oraz dbałości władz Uczelni o dobro studentów, kadry akademickiej oraz pracowników różnych pionów. Wyniki przeprowadzonych w pierwszym kwartale 2020 roku badań ukazały potrzebę podjęcia działań zmierzających do przemodelowania sfery edukacyjnej, promocyjnej, finansowej, infrastrukturalnej oraz nadania nowego kształtu determinantom związanym z rozwojem oraz konsolidacją współpracy z otoczeniem zewnętrznym.

Nadrzędnym celem strategii rozwoju jest taka rekonfiguracja powyższych obszarów, która doprowadzi do ich wzajemnego przenikania się i zazębienia ze sobą, co gwarantuje Uczelni pozycję lidera na lokalnym rynku edukacyjnym, wzrostem liczby studentów oraz rangi i prestiżu KANS, jak również zwiększeniem możliwości inwestycyjnych.

Utworzenie w KANS studiów pierwszego stopnia na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” jest odpowiedzią na przyjęty w strategii Uczelni model mieszany, który zakłada zarówno kontynuację dotychczasowego rozwoju, jak i przekształcenie oferty kształcenia polegającej na redukcji kierunków tracących atrakcyjność oraz tworzenie oferty dydaktycznej w oparciu o opinie i potrzeby środowiska społeczno-gospodarczego. Kierunek „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” jest odpowiedzią na wizję władz Uczelni, które łączą istniejący i funkcjonujący potencjał dydaktyczny i naukowy uczelni z oczekiwaniami i zapotrzebowaniem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Integracja środowisk interesariuszy i ukazanie możliwości do osiągnięcia efektów synergii jest sposobem konsolidacji środowiska akademickiego ze środowiskiem społeczno-gospodarczym i tym samym gwarantem realizacji istotnych celów strategicznych. W związku z powyższym przed podjęciem prac nad nowo tworzoną ofertą kształcenia, zostały przeprowadzone konsultacje, badania oraz ankiety pokazujące potrzeby interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych, oczekiwania środowisk lokalnych oraz kierunek rozwoju oferty dydaktycznej.

Kierunek „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” jest ponadto receptą na przeprowadzoną w strategii Uczelni analizę SWOT, która wymienia jako dwa ze słabych jej punktów brak nowych i atrakcyjnych kierunków odpowiadających potrzebom rynku pracy oraz znikomy prestiż KANS. Dodatkowo, kierunek ten wpisuje się idealnie w najważniejszy cel strategiczny Uczelni, jakim jest rozwijanie nowoczesnej oferty kształcenia w zakresie studiów pierwszego stopnia.

Powyższe pokazuje potrzebę utworzenia w jeleniogórskiej Uczelni studiów pierwszego stopnia na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego”. Program i harmonogram studiów przygotowany został w sposób odpowiadający koncepcji kształcenia zakładającej nowoczesność (uwzględnianie trendów otoczenia społeczno-gospodarczego), środowiskowość (korzystanie z lokalnego potencjału i współorganizowanie przedsięwzięć naukowych i kulturalnych), umiędzynarodowienie (współpraca z naukowcami i dydaktykami z zagranicy), dynamiczność i otwartość.

2. Potrzeby interesariuszy zewnętrznych (rynek pracy)

Kierunek „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” wychodzi naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy na terenie nie tylko Jeleniej Góry i okolic, ale całego Województwa Dolnośląskiego.

Sektor samorządowy w Polsce stanowi aż 21,5% ogółu zatrudnionych w Polsce (w województwach słabiej rozwiniętych nawet 33 %), będąc jedną z ważnych miar skali decentralizacji. Pracownicy samorządowi to dzisiaj, w zależności od definicji – od 250 tys. osób w odniesieniu do ściśle rozumianej administracji samorządowej, do blisko 1,9 mln osób szeroko rozumianego sektora samorządowego. Bierzemy w nim pod uwagę wszystkie instytucje dostarczające usługi publiczne na poziomie lokalnym i ponadlokalnym, dla których

jednostki samorządu terytorialnego są organem założycielskim lub prowadzącym (np. szkoły, instytucje kultury, przedsiębiorstwa dostarczające usługi komunalne, szpitale, instytucje pomocy społecznej i zatrudnienia).

Wszystkie placówki, z którymi przeprowadzono konsultacje w sprawie utworzenia studiów na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” wyartykułowały potrzebę wzmocnienia kadr o specjalistów w zakresie zarządzania JST. Ponadto sytuacja zawodowa na rynku województwa dolnośląskiego potwierdza mnogość ofert pracy dla specjalistów w tej dziedzinie.

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów szkół ponadpodstawowych w Jeleniej Górze oraz interesariuszy wewnętrznych, czyli studentów KANS pozwalają stwierdzić, że zainteresowanie kierunkiem „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” wśród młodych ludzi jest znaczące.

3. Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia absolwentów

Studia na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” prowadzone są w systemie stacjonarnym. Są to studia licencjackie o profilu praktycznym, trwają 6 semestrów i obejmują (w zależności od wybranego modułu specjalnościowego) 3535/ 3510 godzin, na co składają się: 1830 zajęcia w kontakcie z prowadzącym, 1720 / 1680 - praca własna, praktyki zawodowe - 960 godzin. Kształceniu na kierunku przypisane jest 180 punktów ECTS.

„Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” to nowoczesny kierunek studiów w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinach nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów. Taki wybór dyscypliny wiodącej oraz dyscypliny dodatkowej warunkowany jest modułami specjalnościowymi – Zarządzanie Miastem oraz Zarządzenie samorządem terytorialnym, które są odpowiedzią na zapotrzebowanie środowiska lokalnego.

Studia licencjackie na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” mają za zadanie wykształcić specjalistę, posiadającego wiedzę w zakresie nowoczesnych metod, technik oraz narzędzi zarządzania jednostkami samorządu terytorialnego (JST), w sektorze administracji publicznej oraz w gminnych jednostkach organizacyjnych. Studia te będą uczyć umiejętności analizy i interpretacji zjawisk społecznych (kulturowych, prawnych, ekonomicznych), zarządzania podstawowymi obszarami jednostek publicznych i samorządowych, budowania relacji wewnątrz jednostki oraz z otoczeniem.

Kształcenie na kierunku odbywa się w oparciu o wyniki najnowszych badań naukowych i współpracę ze środowiskiem lokalnym. Student ma możliwość skorzystania z nowoczesnej oferty edukacyjnej oraz dobrze wyposażonej bazy dydaktycznej (m.in. z informatyzowanych pracowni wyposażonych w specjalistyczne oprogramowanie, laboratorium języków obcych oraz bogatego, systematycznie uzupełnianego, księgozbioru Biblioteki i Centrum Informacji Naukowej). Osoby z niepełnosprawnościami mogą wykorzystać niezbędne im narzędzia ułatwiające proces dydaktyczny (pętle indukcyjne, klawiatury itp.).

Student kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” rozumie wagę współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym, poprzez realizację m.in. obowiązkowych praktyk zawodowych w lokalnych instytucjach. Poszerza i rozwija kontakty z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi poprzez realizowany na uczelni Program ERASMUS. Absolwent będzie posiadał znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Ponadto wykaze się umiejętnością posługiwania językiem specjalistycznym właściwym dla zakresu kształcenia oraz znajomością nowoczesnych technologii informatycznych.

Sylwetka absolwenta

Jednym z fundamentów działania Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych, zapisanym w przyjętej Strategii, jest przygotowanie absolwentów – praktyków do pracy zawodowej w dynamicznie rozwijających się warunkach gospodarczych. Dbłość o relacje z przedstawicielami środowiska lokalnego, atrakcyjność metod nauczania, korzystanie z doświadczeń kadry dydaktycznej i naukowo-dydaktycznej pozwoli zapewnić przyszłym studentom kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” dostęp do rzetelnej wiedzy oraz nabywania umiejętności i kompetencji zawodowych.

Celem nauki w ramach kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” jest wykształcenie absolwenta posiadającego wiedzę w zakresie nowoczesnych metod, technik oraz narzędzi zarządzania jednostkami samorządu terytorialnego (JST), zarządzania w sektorze administracji publicznej. Jest wyposażony w umiejętności analizy i interpretacji zjawisk społecznych (kulturowych, prawnych, ekonomicznych), zarządzania podstawowymi obszarami jednostek publicznych i samorządowych, budowania relacji wewnątrz jednostki oraz z otoczeniem.

Student zapozna się z zasadami funkcjonowania gminy i gminnych jednostek organizacyjnych od strony ich organizacji, ekonomiki, ogólnymi oraz szczegółowymi zagadnieniami związanymi z prawnymi i finansowo-księgowymi aspektami działań Jednostek Samorządu Terytorialnego, norm jakości w zakresie świadczenia usług. W doskonaleniu umiejętności komunikacyjnych szczególnie uwzględnia się kwestie związane z kulturą i obsługą mieszkańca.

Kończąc studia na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” absolwent osiągnie kompetencje pozwalające na podjęcie pracy m.in. w:

- urzędach gminy i miast
- instytucjach kultury
- zakładach budżetowych,
- jednostkach budżetowych,
- spółkach gminnych,
- jednostkach ochrony zdrowia,
- placówkach edukacyjnych,
- innych jednostkach samorządu terytorialnego,

Może być także zatrudniony jako:

- dyrektor/naczelnik/kierownik/ w urzędach gmin i miast,
- kierownik/pracownik wydziału/referatu jednostki samorządu terytorialnego,
- dyrektor/ kierownik/ pracownik zakładu budżetowego,
- dyrektor/ kierownik/pracownik jednostki budżetowej,
- dyrektor/kierownik/pracownik instytucji kultury,
- dyrektor/kierownik/pracownik placówki edukacyjnej,
- dyrektor/kierownik/pracownik jednostki ochrony zdrowia,
- prezes/kierownik/pracownik spółki gminnej

4. Wymagania wstępne dla kandydatów na kierunek „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” studia pierwszego stopnia

Kompetencje oczekiwane od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” o profilu praktycznym wynikają z Polskiej Ramy Kwalifikacji, a także pozostają w związku z uprawnieniami szkoły wyższej określonymi w art. 69 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W związku z powyższym, warunkiem podjęcia studiów pierwszego stopnia na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” jest uzyskanie efektów uczenia się zakładanych dla kształcenia ogólnego na poziomie poprzedzającym 6 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji tj. ukończenie szkoły średniej i uzyskanie świadectwa maturalnego.

5. Zasady i tryb przyjmowania na kierunek „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego”, studia pierwszego stopnia

Kandydaci na pierwszy rok studiów przyjmowani są na poszczególne kierunki i formy studiów oraz poziomy kształcenia. Szczegółowe zasady rekrutacji, przyjęte uchwałą Senatu KANS na określony rok akademicki, są podawane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej Uczelni.

II. EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU „ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO”

Efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia dla kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego” pokrywają 100% efektów wskazanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Podstawę prawną do ich opracowania stanowią:

- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. 2022 poz. 574 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. 2021, poz. 661),

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 226)
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218),
- Rozporządzenie Ministra Nauki Edukacji i Nauki 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2022, poz. 2202).

Zakładane efekty uczenia się nastawione są na elastyczne reagowanie na potrzeby lokalnego rynku pracy oraz skonstruowane zostały tak, aby absolwent posiadał umiejętności umożliwiające mu podjęcie pracy w jednostkach i instytucjach o zróżnicowanym potencjale, zasięgu i profilu działalności. W ich przygotowanie angażują się znacząco interesariusze zewnętrzni, którzy deklarują chęć współpracy z Uczelnią na podstawie formalnych porozumień.

W celu dostosowania efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy monitorowane są kariery zawodowe absolwentów poprzez Biuro Karier i Promocji. Biuro dysponuje także informacją o ofercie dydaktycznej i jakości kształcenia dostępną dla wszystkich zainteresowanych.

Kierunek: „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego”

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Forma studiów: stacjonarne (S)

Tytuł zawodowy: licencjat

Symbol	Efekty uczenia się dla kierunku studiów: „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego”	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla klasyfikacji na poziomie 6 PRK
WIEDZA – Absolwent:		
K_W01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu genezę nauk o zarządzaniu i o organizacji, ich ewolucję w kontekście rozwoju gospodarczego i postępu społecznego.	P6S_WG
K_W02	zna w zaawansowanym stopniu wybrane pojęcia wykorzystywane w naukach o zarządzaniu i o organizacji, rozumie ich źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach i obszarach.	P6S_WG
K_W03	posiada zaawansowaną wiedzę o kulturze, kulturze organizacji, w tym ilustruje jej wpływ na sprawność działalności zespołowej/ efektywność organizacji.	P6S_WG
K_W04	zna wybrane systemy gospodarcze oraz identyfikuje ich składowe.	P6S_WG

K_W05	posiada szczegółową wiedzę o zasadach działania JST, ich organizacji i sposobach zarządzania.	P6S_WG P6S_WK
K_W06	zna wybrane metody statystyczne i ekonomiczne (ilościowe i jakościowe) oraz narzędzia informatyczne służące do gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych.	P6S_WG P6S_WK
K_W07	zna relacje między podmiotami JST a innymi instytucjami tworzącymi ich otoczenie ekonomiczne, prawne, technologiczne, społeczne, środowiskowe.	P6S_WG P6S_WK
K_W08	zna i rozumie proces/funkcję zarządzania zasobami ludzkimi i materialnymi w organizacji oraz jej uwarunkowania organizacyjne, prawne, kulturowe i społeczne w organizacji.	P6S_WG P6S_WK
K_W09	zna psychologiczne mechanizmy działania jednostki, ma wiedzę o normach i regułach moralnych i etycznych oraz o ich źródłach i naturze.	P6S_WK
K_W10	zna podstawy uregulowań prawnych obowiązujących w Polsce i na świecie, w tym wyjaśnia uwarunkowania formalno-prawne funkcjonowania różnych typów organizacji oraz znaczenie określonych norm i standardów w działalności organizacji i jednostek ludzkich (np. normy pracy, normy moralne, normy jakości, normy społeczne).	P6S_WK
K_W11	zna zasady przygotowania i redagowania prac pisemnych z uwzględnieniem praw własności intelektualnej.	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI – Absolwent:		
K_U01	posiada umiejętności krytycznej analizy zjawisk ekonomiczno-społecznych oraz związków między nimi	P6S_UW
K_U02	potrafi wykorzystać nabytą wiedzę z zakresu zarządzania JST właściwie dobierając źródła i informacje z nich pochodzące, dokonując oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi	P6S_UW
K_U03	potrafi zastosować narzędzia marketingowe w działalności JST i jego jednostek organizacyjnych.	P6S_UW
K_U04	potrafi za pomocą języka rachunkowości dokonać zapisu operacji gospodarczej i dokonać analizy jej wpływu na sytuację ekonomiczną organizacji.	P6S_UW
K_U05	potrafi prawidłowo interpretować zjawiska gospodarcze w kontekście społecznym, kulturowym, prawnym, ekonomicznym w zakresie samorządu terytorialnego.	P6S_UW
K_U06	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych oraz analizować ich wpływ na jednostki samorządu terytorialnego.	P6S_UW
K_U07	używa wybranych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych do opisu i analizy problemów i obszarów działalności JST/gminnych jednostek organizacyjnych a także zjawisk i procesów w nim zachodzących.	P6S_UW

K_U08	prognozuje i analizuje poziom oraz dynamikę podstawowych mierników i wskaźników stanu JST oraz procesów wewnętrznych.	P6S_UW
K_U09	potrafi wykorzystywać systemy normatywne (prawne, ekonomiczne, społeczne) w obszarze decyzji ekonomicznych	P6S_UW P6S_UK
K_U10	posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych w języku polskim i obcym.	P6S_UW P6S_UK
K_U11	formułuje i analizuje problemy badawcze w celu rozwiązywania podstawowych problemów organizacji i podejmowania właściwych decyzji.	P6S_UW P6S_UO
K_U12	posiada umiejętność zaplanowania i przeprowadzenia procesu negocyjnego oraz rozwiązywania konfliktów.	P6S_UW P6S_UO
K_U13	potrafi przeprowadzić audyt i ocenić skuteczność funkcjonowania wybranych obszarów funkcjonalnych JST, w tym stosować normy i standardy w procesach planowania, organizowania, motywowania i kontroli.	P6S_UW P6S_UO
K_U14	potrafi identyfikować sprawy o charakterze administracyjnym z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, a także oceniać ich skutki prawne, w tym używając właściwej argumentacji wskazywać na sposób ich rozwiązania, a także na skutki tych rozwiązań	P6S_UK
K_U15	posługuje się językiem obcym (nowożytnym) w stopniu wystarczającym do porozumiewania się zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK
K_U16	potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych, w tym o charakterze interdyscyplinarnym.	P6S_UO
K_U17	potrafi zarządzać czasem własnym oraz w pracach zespołów zadaniowych.	P6S_UO
K_U18	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE – Absolwent:		
K_K01	Jest gotów do uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności oraz krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści.	P6S_KK
K_K02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P6S_KK
K_K03	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	P6S_KO
K_K04	jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesowi publicznemu, w tym projektów gospodarczych uwzględniając	P6S_KO

	aspekty ekonomiczne.	
K_K05	do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
K_K06	jest gotów do przestrzegania zasad i norm etycznych obowiązujących w jednostkach samorządu terytorialnego i poza nimi oraz wymagania tego od innych.	P6S_KR
K_K07	przyjmuje odpowiedzialność za powierzone mu zadania dbając o dorobek i tradycje wykonywanego zawodu.	P6S_KR

III. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU STUDIÓW

Harmonogram realizacji programu studiów z zaznaczeniem modułów podlegających wyborowi przez studenta (załącznik nr 1 do Programu), który stwarza możliwość udziału studentów w wymianie międzynarodowej i krajowej, składa się z trzech modułów. Kształcenie obejmuje sześć semestrów studiów, które obejmują (w zależności od wybranego modułu specjalnościowego) 3535/ 3510 godzin (1830 zajęcia w kontakcie z prowadzącym, 1705 / 1680 - praca własna, praktyki zawodowe - 960 godzin). W ramach całego procesu kształcenia student może uzyskać 180 punktów ECTS. 99punktów ECTS przypisano zajęciom o charakterze praktycznym (laboratoria, warsztaty, ćwiczenia), które przyczyniają się do poszerzenia kompetencji zawodowych absolwenta i zwiększają atrakcyjność na rynku pracy.

Opis poszczególnych modułów kształcenia

1) Moduł przedmiotów podstawowych: obowiązkowych i ograniczonego wyboru

Moduł ten składa się z 13 przedmiotów obowiązkowych i obejmuje 735 godzin, za które student może uzyskać odpowiednio 49 punktów ECTS. Moduł przedmiotów podstawowych obejmuje przedmioty z zakresu nauk wprowadzających do problematyki JST wspomagających rozumienie zjawisk gospodarczych i społecznych oraz ich badanie, takich jak: psychologia, elementy zarządzania i ekonomii, podstawy prawa, podstawy socjologii lub podstawy filozofii lub logiki, podstawy statystyki. W module tym są również zajęcia obowiązkowe z języka obcego do wyboru: język angielski, język niemiecki, język rosyjski lub język hiszpański, wychowania fizycznego. Jeden przedmiot realizowany jest w języku angielskim. Każdy student musi zaliczyć wszystkie przedmioty wchodzące w skład tego modułu.

Lp.	Nazwa Przedmiotu	Forma zajęć	łącna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
1	Podstawy zarządzania	wykład, warsztaty	45	4
2	Wprowadzenie do ekonomii	wykład, ćwiczenia	45	4
3	Wprowadzenie do marketingu	wykład, warsztaty	60	4
4	Elementy rachunkowości	wykład, ćwiczenia	60	4

5	Elementy socjologii	wykład, ćwiczenia	60	4
6	Elementy statystyki	wykład, ćwiczenia	60	4
7	Podstawy finansów	wykład	15	2
8	Podstawy prawa	wykład	30	2
9	Filozofia	wykład, ćwiczenia	30	3
10	Psychologia	wykład	30	2
11	Wystąpienia publiczne	wykład, ćwiczenia	60	5
12	Wychowanie fizyczne	wykład, ćwiczenia	60	0
13	Język angielski/ niemiecki/ rosyjski/ hiszpański	warsztaty	180	12

2) Moduł przedmiotów kierunkowych: obowiązkowych i do wyboru

Moduł składa się z 10 przedmiotów, które obejmują łącznie 690 godzin i 67 pkt ECTS. Studenci uzyskują w ramach prowadzonych kursów niezbędną wiedzę, umiejętności i postawy właściwe dla zawodów związanych z pracą w samorządzie. Nabywaniu konkretnych umiejętności służą tu prowadzone zajęcia m.in. z: finansów publicznych, analizy finansowej, rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej, prawa zamówień publicznych, postępowania administracyjnego, protokołu dyplomatycznego i etykiety w samorządzie. W semestrach IV, V i VI realizowane są także praktyki zawodowe w wymiarze 960 godzin.

W module tym realizowane jest też – przez dwa ostatnie semestry studiów – obowiązkowe seminarium licencjackie. Obejmuje ono 60 godzin oraz 4 punkty ECTS. Celem kursu jest przygotowanie studenta do realizacji pracy dyplomowej (za którą uzyska 10 pkt ECTS). Student może wybierać prowadzącego seminarium spośród wskazanych pracowników dydaktycznych stanowiących kadrę kierunku, kierując się swoimi zainteresowaniami oraz obszarem badawczym prowadzącego zajęcia. Efekty uczenia się dla modułu są opisane w karcie przedmiotu seminarium licencjackie.

Lp.	Nazwa Przedmiotu	Forma zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
1	Finanse publiczne	wykład, ćwiczenia, warsztaty	120	11
2	Analiza finansowa w sektorze publicznym	wykład, warsztaty	135	12
3	Rachunkowość i sprawozdawczość budżetowa	wykład, warsztaty	135	8
4	Polityka finansowa państwa	wykład, ćwiczenia	30	2
5	Prawo zamówień publicznych	wykład, warsztaty	30	2
6	Postępowania administracyjne	wykład, ćwiczenia	90	8
7	Protokół dyplomatyczny i etykieta w samorządzie	wykład, ćwiczenia	45	3

8	Prawo administracyjne / Prawo podatkowe	wykład, warsztaty	45	3
9	Seminarium dyplomowe	ćwiczenia	60	4
10	Praca dyplomowa		0	10

2.1 Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia. Mają na celu potwierdzenie i zweryfikowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji uzyskanych w toku studiów oraz nabycie doświadczenia zawodowego przez studentów poprzez obserwowanie i uczestnictwo w konkretnych instytucjach.

Student powinien wykształcić umiejętności w odniesieniu do:

Zarządzanie Miastem – w zakresie: szeroko rozumianego zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego, ze szczególnym uwzględnieniem miast i ich obszarów funkcjonalnych. Szczególny nacisk położono na zaprezentowanie nowoczesnych metod zarządzania miastem zorientowanych na podnoszenie ich atrakcyjności i konkurencyjności. Ważnym elementem kształcenia jest wyposażenie studenta w umiejętności zastosowania w praktyce innowacyjnych narzędzi wspierania procesów decyzyjnych w obszarze zarządzania miastem, z uwzględnieniem nowych koncepcji rozwoju miast (w tym smart/intelligent city, circular economy itd.)

Zarządzenie samorządem terytorialnym – w zakresie: prawnych i finansowo-księgowych aspektów działań Jednostek Samorządu Terytorialnego, przekładania zapisów ustawowych na rzeczywistość dostarczania różnych usług publicznych, umiejętności analizy i interpretacji zjawisk społecznych (kulturowych, prawnych, ekonomicznych), zarządzania podstawowymi obszarami jednostek publicznych i samorządowych, budowania relacji wewnątrz jednostki oraz z otoczeniem.

Student odbywa praktykę zawodową w wymiarze 960 godzin, za którą uzyskuje 32 punktów ECTS. Praktyka jest zaliczana na ocenę w skali zgodnej z Regulaminem studiów. Praktyka odbywa się we wskazanej przez studenta instytucji, z którą porozumienie o prowadzeniu praktyk podpisuje z ramienia uczelni dziekan. Opiekunem praktyki w placówce jest osoba pracująca w danej instytucji, której zakres obowiązków służbowych jest zbieżny z celami praktyk zawodowych studenta. Ponadto wyznaczony jest organizator praktyki z ramienia Wydziału (pracownik dziekanatu), który jest odpowiedzialny za: formalne przygotowanie studenta do praktyki, właściwy dobór instytucji przez studentów oraz przygotowanie dokumentów (porozumienie, instrukcja praktyki). Przed rozpoczęciem praktyki student zobowiązany jest zgłosić się do dziekanatu celem dopełnienia wszelkich niezbędnych formalności. Zaliczenia na ocenę praktyki dokonuje opiekun praktyki z ramienia instytucji, do której udał się student. Ocenę do elektronicznego formularza protokołu, po weryfikacji dokumentów, wpisuje uczelniany opiekun praktyk powołany przez dziekana Wydziału.

Student dokumentuje przebieg praktyki w Dzienniku praktyki. Znajduje się w nim oprócz opisu przebiegu praktyki w określonej liczbie godzin i miejscu, opinia wystawiana przez

opiekuna. Dokumentem stanowiącym podstawę do zaliczenia praktyki jest dziennik praktyki, który przechowywany jest w aktach w okresie trwania studiów, a po ich zakończeniu przekazywany jest studentowi. Karta zaliczenia praktyk jest natomiast dokumentem, który potwierdza realizację praktyk i pozostaje w aktach studenta. Wpisu do elektronicznego formularza protokołu dokonuje uczelniany opiekun praktyk po stwierdzeniu prawidłowości przebiegu praktyki i uzyskania przez studenta zakładanych efektów. Czas i miejsce odbycia praktyki są odnotowywane w suplemencie do dyplomu.

Zaświadczenie o przyjęciu do placówki, harmonogram praktyk, baza instytucji oraz pozostałe dokumenty dostępne są dla studentów na stronie internetowej Uczelni oraz w dziekanacie Wydziału. Szczegółowe zasady i forma odbywania praktyk są opisane w sylabusie i dzienniku praktyk.

3) Moduły specjalnościowe (do wyboru)

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY: **Zarządzanie Miastem**

Moduł specjalnościowy Zarządzanie Miastem składa się z 6 przedmiotów obowiązkowych i obejmuje 405 godzin, za które student może uzyskać odpowiednio 32 punkty ECTS. Dodatkowo jest on uzupełniony praktyki, o których wspomniano w punkcie 2.1. Studenci dzięki poszerzającym ich wiedzę kursom, nabywają dodatkowe kompetencje w zakresie ustaw regulujących pracę samorządów, zarządzania publicznego, strategii rozwoju gminy, kontroli i nadzoru w administracji publicznej, pomocy publicznej czy mierników rozwoju miast i regionów.

Lp.	Nazwa Przedmiotu	Forma zajęć	łątzna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
1	Pomoc publiczna	wykład, warsztaty	45	3
2	Miasta przyszłości	wykład, warsztaty	90	7
3	Mierniki rozwoju miast i regionów	wykład, ćwiczenia	45	2
4	Strategia rozwoju gminy	wykład, ćwiczenia	90	8
5	Ustawy regulujące pracę samorządów	wykład, ćwiczenia	45	4
6	Kontrola i nadzór w administracji publicznej	wykład, ćwiczenia	90	8
7	Praktyki zawodowe	praktyki	960	32

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY: **Zarządzenie samorządem terytorialnym**

Moduł specjalnościowy **Zarządzenie samorządem terytorialnym** składa się z 5 przedmiotów obowiązkowych i obejmuje 405 godzin, za które student może uzyskać odpowiednio 32 punkty ECTS. Dodatkowo jest on uzupełniony praktyki, o których wspomniano w punkcie 2.1. Studenci dzięki poszerzającym ich wiedzę kursom nabywają dodatkowe kompetencje z zakresu finansów i rachunkowości w zakładach i jednostkach budżetowych, funkcjonowania

instytucji kultury, placówek oświatowych, spółek gminnych, zakładów i jednostek budżetowych.

Lp.	Nazwa Przedmiotu	Forma zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
1	Samorządowe instytucje kultury	wykład, warsztaty	45	4
2	Jednostki oświatowe	wykład, warsztaty	60	4
3	Zakłady i jednostki budżetowe	wykład, warsztaty	120	8
4	Finanse i rachunkowość w zakładach i jednostkach budżetowych	wykład, warsztaty	90	8
5	Spółki gminne	wykład, warsztaty	90	8
6	Praktyki zawodowe	praktyki	960	32

3. Dopuszczalny deficyt punktów ECTS na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego”, studia stacjonarne pierwszego stopnia

Kierunek	Semestr I	Semestr II	Semestr III	Semestr IV	Semestr V	Semestr VI
„Organizacja i zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego”, studia pierwszego stopnia	- 8	- 8	- 8	- 8	- 8	0

Pełny wykaz przedmiotów wchodzących w skład modułów zajęć zawiera semestralny harmonogram realizacji programu studiów stanowiący załącznik nr 1a oraz 1b do Programu.

Załącznik nr 2 do Programu zawiera opis zajęć lub grup zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów (karty przedmiotów).

IV. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA

Przedmioty realizowane w czasie trwania studiów kończą się egzaminem lub zaliczeniem na ocenę. Tryb, zasady zaliczania, egzaminowania oraz odwołania od oceny proponowanej przez prowadzącego zajęcia określa Regulamin studiów KANS. Zaliczenia i egzaminy odbywają się w formie ustnej bądź pisemnej. Efekty uczenia się weryfikowane są poprzez oceny formatywne, w trakcie trwania zajęć oraz oceny podsumowujące na ich zakończenie. Za opracowanie sposobu weryfikacji oczekiwanych efektów uczenia się dla każdego z przedmiotów z planu studiów odpowiada nauczyciel akademicki realizujący dany przedmiot. Oceny dokonywane są za pośrednictwem testów, sprawdzianów pisemnych i odpowiedzi ustnych, miary merytorycznego udziału w dyskusji, prezentacji studenckich, projektów a także sprawdzianów umiejętności praktycznych, oceny pracy indywidualnej i w grupie oraz oceny kompetencji społecznych poprzez obserwację postaw społecznych w czasie realizacji zajęć. Działania te mają na celu zdobycie praktycznych umiejętności niezbędnych do efektywnego wykonywania pracy zawodowej w przyszłości.

Weryfikację efektów uczenia się osiągniętych w trakcie praktyk zawodowych dokonuje opiekun praktyk. Realizacja udokumentowana będzie w dzienniku praktyk.

Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy stanowią sprawdzian osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie zajęć przewidzianych programem studiów oraz przygotowanie pracy dyplomowej. Zasady dyplomowania określa załącznik do Zarządzenia Rektora nr 47/2018 z dnia 17.12.2018 r. Egzamin dyplomowy prowadzony jest w formie ustnej. Obejmuje ogólne zagadnienia teoretyczne z zakresu dyscypliny oraz dotyczy treści zawartych w pracy dyplomowej. Student w oparciu o wiedzę teoretyczną i praktyczną powinien wykazać się umiejętnością analizy i syntezy zjawisk badanych w pracy dyplomowej, umiejętnością wnioskowania i uogólniania. O końcowej ocenie w dyplomie ukończenia studiów decydują: ocena pracy dyplomowej, ocena egzaminu i średnia ocen przebiegu studiów.

Weryfikacja efektów uczenia się jest jednym z elementów składowych Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK), który przyjęty został jako załącznik do Uchwały nr 11/2020 Senatu KANS w Jeleniej Górze.

Sposoby i kryteria sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się zostały szczegółowo opisane w kartach przedmiotów (Załącznik nr 2).

V. WYJAŚNIENIA I UZASADNIENIA

1. Udokumentowanie, że co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.

Studia obejmują 1830 godzin zajęć dydaktycznych odbywanych w uczelni z udziałem prowadzącego zajęcia. Liczba punktów ECTS uzyskanych za zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego wynosi 93. Składają się na nią punkty ECTS wynikające z naocznej pracy studenta podczas prowadzonych kursów oraz punkty ECTS wynikające z godzin pracy w kontakcie z uczelnianym opiekunem praktyk. Informacja o

godzinach konsultacji jest dostępna w zwyczajowo przyjętym miejscu (gabloty obok dziekanatu) oraz na stronie internetowej Wydziału.

2. Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

W łącznej liczbie 180 punktów ECTS:

- 3 pkt ECTS (1,67 %) student uzyskuje w ramach przedmiotów do wyboru: Prawo administracyjne / Prawo podatkowe,
- 64 pkt ECTS (35,55 %) student uzyskuje w ramach modułu specjalnościowego do wyboru,

W sumie 67 punktów ECTS (37,2 %) student uzyskuje na zajęciach, które dają możliwość wyboru formy, treści lub/i metod.

3. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Studia stacjonarne obejmują 1830 godzin zajęć dydaktycznych odbywanych w Uczelni z udziałem prowadzącego zajęcia.

W trakcie realizacji modułu przedmiotów podstawowych oraz kierunkowych 705 godzin stanowią wykłady, którym przypisano 69 punkty ECTS oraz 1110 godzin dydaktycznych zajęć praktycznych (warsztaty, laboratoria, ćwiczenia), którym przypisano 79 punktów ECTS. Praktyki zawodowe obejmują 960 godzin, którym przypisano 32 punktów ECTS. W sumie 111 (79+32) punktów ECTS (61,67%) student uzyskuje na zajęciach związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu.

4. Udokumentowanie, że ponad połowa godzin zajęć dydaktycznych prowadzona jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Ponad 50% godzin programu studiów jest realizowanych przez nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych wynosi 17.

REKTOR
dr n. med. Wioletta Boznańska
prof. KANS